

Kokousaika 20.3.2024
Kokouspaikka Someron seurakuntakeskus, kokoushuone

Käsiteltävät asiat:

- 29 *Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus*
- 30 *Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävillä olo*
- 31 *Kokouksen työjärjestys*
- 32 *Vuoden 2023 tehtäväaluekohtaiset talousarvioylitykset*
- 33 *Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023*
- 34 *Metsäalueen vuokraus koirametsää varten*
- 35 *Työjärjestelyt taloustoimistossa*
- 36 *Työhyvinvoinnin lisääminen*
- 37 *Siikjärven leirikeskuksen tilanne ja jatkosuunnitelmat*
- 38 *Someron kirkon kattokruunun kunnostus*
- 39 *Tiedoksi tulevat asiat*
- 40 *Muut mahdolliset asiat*
- 41 *Muutoksenhakumenettely*
- 42 *Kokouksen päättäminen*

Kokousaika keskiviikko 20.3.2024 klo 18.00 – 19.38

Kokouspaikka Someron seurakuntakeskus, kokoushuone

Läsnä

Hintsa Lilli-Irmeli	puheenjohtaja
Ahlblom Kari	jäsen
Känkänen Petri	jäsen
Kärki Hanna-Liisa	kn vpj
Mäki-Teeri Markku	varajäsen
Ruokoselkä Elina	varajäsen
Ruuhilehto Taina	jäsen
Veikkola Heikki	jäsen
Virkki Maria	jäsen
Noki Katja	kv pj
Lauren Leena	kv vpj
Lahdenranta Sari	vs. kappalainen
Siikjärvi Nina	sihteeri

Poissa

Kivisaari Ella	jäsen
Vasama-Kakko Kaisa	jäsen
Virtanen Minna	jäsen

Käsitellyt asiat §§ 29-42

Allekirjoitukset

Lilli-Irmeli Hintsa
puheenjohtaja

Nina Siikjärvi
sihteeri

Tarkastus ja nähtävillä olo

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Somerolla 25.3.2024

Kari Ahlblom

Taina Ruuhilehto

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa ja Someron seurakunnan internet-sivustolla 26.3.- 9.4.2024.

Lilli-Irmeli Hintsa
vs kirkkoherra

29 §

KOKOUKSEN AVAUS LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Hallintosäännön 16 § mukaan kirkkoneuvosto ja muu toimielin päättää toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa kokouksen koolle kutsumisen tavan.

Kutsu kirkkoneuvoston kokoukseen on toimitettava viimeistään viisi päivää ennen kokousta ja kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista ja esityslista liitteineen.

Hallintosäännön 24 § mukaan kirkkoneuvoston tai sen alaisen johtokunnan kokouksessa asia päätetään esittelystä. Esittelyn on oltava pääsääntöisesti kirjallinen ja se on useimmiten osana kokouskutsun mukana lähetettävää esityslistaa. Vain vähäiset asiat on mahdollista esitellä suullisesti. Kokouksessa esille noussut asia edellyttää useimmiten valmistelua toimielimen seuraavan kokoukseen, joten asiaa ei voida ottaa suoraan päätettäväksi esimerkiksi toimielimen jäsenen aloitteen pohjalta. Asia, joka ei edellytä selvityksiä, voidaan kuitenkin ottaa päätettäväksi heti, jos esimerkiksi toimielimen jäsenenä tai kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeudella oleva viranhaltija ottaa esille nostetun asian esiteltäväkseen. Tällä tavalla voidaan hoitaa kuitenkin vain vähäinen asia, koska muut asiat edellyttävät valmisteluun perustuvaa kirjallista esittelyä.

Jos asia on kiireellinen, kirkkoneuvosto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 13.3.2024 kirkkoneuvoston jäsenille. Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia. Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti (KL 10:15).

ESITYS: Puheenjohtaja avaa kokouksen, sen jälkeen päätetään kokouksen laillisuudesta ja päätösvaltaisuudesta.

PÄÄTÖS: Puheenjohtaja piti alkuhartauden ja laulettiin virsi 275.

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Läsnä oli nimenhuudon mukaan 7/10 jäsentä ja 2 varajäsentä.

Kaisa Vasama-Kakko oli ilmoittanut esteestä ja hänen varajäsenensä Markku Mäki-Teeri oli paikalla.

Ella Kivisaari oli ilmoittanut esteestä ja hänen varajäsenensä Elina Ruokoselkä oli paikalla.

Minna Virtanen oli ilmoittanut esteestä, samoin hänen varajäsenensä.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

30 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS JA NÄHTÄVILLÄOLO

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjan pitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jolle toimielin jonkin asian kohdalla toisin päättää. Jos pöytäkirjan tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, toimielin tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa (Hallintosääntö 47 §). Seurakunnan toimielimen kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihteeri varmentaa (Hallintosääntö 46 §).

Pöytäkirja sellaisesta toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä, josta seurakunnan jäsen saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, on pidettävä siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa tai viranhaltijapäätöksessä julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

Vaalin tuloksen vahvistamista koskeva hiippakunnan vaalilautakunnan tai tuomiokapitulin pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen on pidettävä yleisesti nähtävänä siten kuin 1 momentissa säädetään.

Kirkkohallituksen 3 luvun 21 §:n 4 momentissa tarkoitettu päätös ja valitusviranomaisen päätös siihen liitettyine valitusosoituksineen on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä siten kuin 1 momentissa säädetään.

Pöytäkirja ja päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.
(KL10:23)

Kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston pöytäkirja ja seurakuntavaalien tuloksen vahvistamista koskeva vaalilautakunnan päätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu. Seurakunnan muun viranomaisen pöytäkirja pidetään vastaavasti nähtävänä, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Alistus- ja valitusviranomaisen päätös siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään yleisesti nähtävänä samalla tavalla kuin kirkkoneuvoston pöytäkirja.

Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan. (KL 10:23)

- ESITYS:**
- 1) Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Aakkosjärjestystä noudattaen tarkastusvuorossa ovat Veikkola Heikki ja Virtanen Minna.
  - 2) Päätetään, että pöytäkirja tarkastetaan 25.3.2024 kirkkoherranvirastossa.
  - 3) Päätetään, että tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä Someron seurakunnan kirkkoherranvirastossa ja seurakunnan internet-sivuilla 26.03.2024 alkaen.
- Ilmoitus pöytäkirjan nähtävillä olosta pidetään seurakunnan virallisella ilmoitustaululla kirkkoherranvirastossa ja seurakunnan internet-sivuilla 15.3. – 9.4.2024.

- PÄÄTÖS:**
- 1) Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kari Ahlblom ja Taina Ruuhilehto
- 2-3) Esitys hyväksyttiin.
- Tarkistettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä kirkkoherranvirastossa 26.3. -9.4.2024 ja Someron seurakunnan internet-sivuilla.

31 §
KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

ESITYS: Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

PÄÄTÖS: Esitys hyväksyttiin.

32 §

VUODEN 2023 TEHTÄVÄALUEKOHTAISET TALOUSARVIOYLITYKSET

Talousarviossa 2023 sitovuustasona koko seurakunnan osalta on tuloslaskelman ulkoinen toimintakate. Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuustolle pääluokittain toimintakatteesta. Viranhaltijat vastaavat kirkkoneuvostolle tehtäväalueiden toimintakatteista.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä joidenkin tehtäväalueiden toimintakate on ylittynyt. Pääluokkatasolla kaikki (yleishallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaustoimi ja kiinteistötoimi) pysyivät budjetissa.

1011010002	Kirkkoneuvosto	473,64 €
1011050001	Tilintarkastus	1.190,92 €
1011050003	Työturv. ja -tervh.	3.014,51 €
1012050000	Muut seurakuntatil.	2.895,03 €
1012100000	Tiedotus ja viestintä	3.271,58 €
1012380000	Perhekerhotyö	1.850,68 €
1012440000	Palveleva puhelin	722,65 €
1014010000	Hautausmaahallinto	3.182,89 €
1014030004	Smi huoltorak.	1.610,51 €
1015020000	Someron kirkko	14.987,58 €
1015080000	Siikjärven leirikeskus	12.027,72 €
1015090001	Someron Pikkupappila	2.762,37 €

LAVA: päätöksellä ei suoraa tai välillistä vaikutusta lapsiin

ESITYS tp: Kirkkoneuvosto hyväksyy yllä mainittujen tehtäväalueiden toimintakatteiden ylitykset ja määrärahojen siirrot pääluokkien sisällä.

PÄÄTÖS: Esitys hyväksyttiin.

33 §

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2023

Someron seurakunnan tilinpäätös vuodelta 2023 (esityslistan liite nro 1) sisältää toimintakertomusosan ja tilinpäätöslaskelmat liitetietoineen. Toimintakertomuksessa selostetaan kertomusvuoden toimintaa sekä arvioidaan toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Yleishallinto (mukana verotuskustannukset ja keskusrahastomaksut) sekä kiinteistötoimi ovat tukitoimintoja, joiden kustannukset ovat sisäisinä vyörytyksinä ja vuokrina kohdennettu perustehtäville (seurakunnallinen toiminta, väestökirjanpito ja hautustoimi).

Kustannusten kohdentamisen tavoitteena on tukea toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista ja arviointia. Seurakunnan toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuottavuutta voidaan kuvata erilaisilla tunnusluvuilla (euroa/jäsen, e/osallistuja, e/tilaisuus jne). Eri tehtäväalueiden toimintakertomuksiin näitä tunnuslukuja ei ole laskettu, koska ne saadaan Kirkkohallituksen tilastovertailu-tiedoista.

Seurakunnan tilinpäätös vuodelta 2023 on 184.251,79 € ylijäämäinen (ed. vuonna alijäämä 52.921,19 €). Hautainhoitorahaston tulos on 24.061,03 € ylijäämäinen (ed. vuonna alijäämä 24.553,20 €). Seurakunnan taseen loppusumma on 5.635.601,39 € (ed. 5.483.787,30 €). Rahoituslaskelman mukaan varsinaisen toiminnan ja rahoituksen kassavirrat ovat lisänneet kassavaroja 277.265,96 € (ed. 480.375,70 €), jolloin kassavarojen määrä tilikauden lopussa on 2.458.280,69 € (ed. 2.181.014,73 €).

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate on -1.646.121,30 € (ed. vuonna -1.508.861,67 €). Edelliseen vuoteen verrattuna näitä lähinnä verotuloilla katettavia toimintakuluja oli noin 126.000 € enemmän. Talousarvioon verrattuna säästöä on toimintakatteen kohdalla syntynyt n. 112.000 €.

Vuosikate on n. 397.000 euroa arvioitua parempi. Maksutuottoja kertyi noin 25.000 euroa arvioitua enemmän. Puun myyntituloa oli kertomusvuonna vajaat 20.000 euroa Vuokratuottoja ja tukia/avustuksia kertyi n. 9.000 euroa arvioitua enemmän. Henkilöstökuluissa säästöä talousarvioon nähden syntyi noin 29.000 euroa. Palveluiden ostoon varattua määrärahaa jäi käyttämättä noin 2000 euroa. Koneiden ja laitteiden vuokria maksettiin vajaat 5.000 euroa arvioitua vähemmän. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin budjetoitua määrärahaa jäi käyttämättä n. 41.000 euroa. Sijoitukseen kirjattiin tilinpäätöspäivänä noin 78.000 euron arvonalautuminen. Kirkollisveroa tilitettiin n. 190.000 euroa arvioitua enemmän.

Koronapandemian mukanaan tuomien kokoontumisrajoitusten purun myötä toiminta oli kuluneena vuonna jo normaalilla tasolla. Ukrainan sodan jatkuminen toi kuitenkin uusia haasteita sekä se järkyttää yleistä turvallisuudentunnetta ja luo edelleen epävarmuutta talouteen.

Vuoden 2023 vaihteessa seurakunnan ja hautainhoitorahaston sijoitusten markkina-arvot olivat jo lähellä hankinta-arvoja ja tilinpäätökseen kirjattiin arvonalautumista seurakunnan osalta noin 78.000 euroa ja arvonalenemista oli enää n. 80 euroa. Hautainhoitorahastoon kirjattiin arvonalautumista n.18.500 euroa ja sijoitusten markkina-arvo oli n.1200 euroa positiivinen.

Pääluokittain (=sitovuustaso kv:lle) ulkoisen kirjanpidon toimintakatteet (tuottojen ja kulujen erotus) ovat pysyneet budjetoiduissa luvuissa.

Tilinpäätöksessä tilinpäätöslaskelmat on esitetty tiliryhmätasolla. Kirkkoneuvostolle tuodaan erikseen tiedoksi tuloslaskelma ja tase myös tileittäin eriteltyinä (esityslistan liite 2).

LAVA: päätöksellä ei suoraa tai välillistä vaikutusta lapsiin

ESITYS tp: Kirkkoneuvosto ja talouspäällikkö allekirjoittavat tilinpäätöksen 2023 ja kirkkoneuvosto jättää tilinpäätösasiakirjat tilintarkastajalle.

PÄÄTÖS: Esitys hyväksyttiin.

34 § METSÄALUEEN VUOKRAUS KOIRAMETSÄÄ VARTEN

Jenni Pelto-Lampola ja Minna Teräväinen haluaisivat vuokrata n. 4ha metsäalueen perustettavan yrityksen nimiin Osa-Yrjölän tilasta (Rn:o 761-407-1-448) koirametsä toimintaa varten.

Koirametsä on konsepti, jossa koirat voivat ulkoilla maksua vastaan metsässä vapaana aidatulla alueella.

Somerolla ei ole koirametsää, jossa koiria voisi pitää vapaana ympäri vuoden. Tämä on iso puute monien somerolaisten koiranomistajien mielestä. Lähimmät yksityiset koirametsät sijaitsevat yli 30 kilometrin päässä Jokioisilla, Salossa ja Lohjalla.

Koirametsään kulkua varten metsäalueelle raivataan tila parkkipaikalle ja tieltä parkkipaikalle tehdään liittymä. Metsäalue aidataan n. 2 m korkealla aidalla, varustetaan portilla ja lukolla, jonka avainta varten saa koodin varatessaan vuoron metsästä. Alueelle järjestetään jätehuolto, hankitaan ulkokäymälä ja tehdään pieni grillikatko kävijöiden sadesuojaksi.

Huomioitavaa on, että koirametsissä maapohja ja aluskasvillisuus kuluvat merkittävästi vuosien käytössä, koirat kaivavat maahan kuoppia ja alueelle muodostuu polkuja. Tuulenskaatamia puita voidaan hyödyntää raaka-aineena koirametsässä. Muutoin metsämaasto säilytetään ennallaan, sillä metsän on tarkoitus olla mahdollisimman luonnonmukainen metsäinen ympäristö.

Vuokrattava metsäalue on metsänhoidollisesti päättöhakkuu aluetta. Alueella ei ole tarvetta metsänhoidollisille töille lähimmän 10-vuoden aikana. Tulevaisuudessa metsäalueelle voidaan tehdä avohakkuu, se voidaan muuttaa jatkuvan kasvatuksen metsäksi tai suojella.

Alue halutaan vuokrata kymmeneksi vuodeksi 6 kuukauden irtisanomisajalla. Vuosivuokra 500 €/vuosi, vuokran tarkistus 5 vuoden kuluttua allekirjoituspäivästä. Vuokralainen vastaa toimintaansa tarvittavista luvista, jätehuollosta sekä vuokra-alueen kunnossapidosta.

Asiakkaan esitys metsäalueen vuokraamisesta/ostosta esityslistan liite 3.
Sopimusluonnos esityslistan liite 4, aluekartat esityslistan liite 5 ja 6.

LAVA: Päätöksellä ei ole suoraa tai välillistä vaikutusta lapsiin

ESITYS tp: Kirkkoneuvosto päättää vuokrata Jenni Pelto-Lampolalle ja Minna Teräväiselle n. 4 ha metsäalueen Osa-Yrjölän tilasta (Rn:o 761-407-1-448) perustettavan yrityksen nimiin koirametsä toimintaa varten. Vuosivuokra on 500 €/vuosi, vuokran tarkistus 5 vuoden kuluttua allekirjoituspäivästä. Vuokralainen vastaa toimintaansa tarvittavista luvista, jätehuollosta sekä vuokra-alueen kunnossapidosta.

PÄÄTÖS: Esitys hyväksyttiin lisäyksellä: Mikäli tieyksikkömaksut lisääntyvät koirapuistotoiminnan seurauksena maksujen muutos lisätään täysimääräisenä vuokran hintaan.

Sopimusluonnos on pöytäkirjan liitteenä nro 1 ja aluekartat liite 2 ja 3.

35 §
TYÖJÄRJESTELYT TALOUSTOIMISTOSSA

Taloustoimiston kuormitukseen saadaan apua Salon seurakunnasta. Salon seurakunta avustaa Someron seurakunnan kirjanpidon, ostoreskontran ja palkanlaskennan tehtävissä sekä Kipan laajennettujen palveluiden käyttöönotossa. Salon seurakunnan talousasiantuntija Leena Välikangas tulee työskentelemään päivän viikossa Someron seurakunnan taloustoimistossa 1.4.2024 alkaen. Näin mahdollistetaan vs. taluspäällikön vapaapäivät ja lomat. Salon seurakunnasta saadaan myös tarvittaessa kiinteistöpäällikön työpanos tueksi leirikeskushankkeeseen.

Sopimus taloushallinnon yhteistyöstä tuodaan kokoukseen.

LAVA: Päätöksellä ei ole suoraa tai välillistä vaikutusta lapsiin

ESITYS khra: Kirkkoneuvosto hyväksyy sopimuksen taloushallinnon yhteistyöstä sekä Kipan laajennettujen palveluiden käyttöönotosta 1.4.2024 alkaen.

PÄÄTÖS: Esitys hyväksyttiin.

Sopimus taloushallinnon yhteistyöstä on pöytäkirjan liitteenä 4.

36 §

TYÖHYVINVOINNIN LISÄÄMINEN

Someron seurakunnassa on ollut muutaman vuoden ajan runsaasti työntekijävaihdoksia. Viimeisen vuoden aikana:

Kappalaisen 6 kk virkavapaa
Kirkkoherran ja talouspäällikön 6 kk virkavapaa
Kaksi seurakuntapapin irtisanoutumista ja viran täyttöä
Nuorisopapin viran täyttö, irtisanoutuminen, rekrytointivaikeudet
Nuorisotyönohjaajan viran täyttö
Oppisopimusopiskelijan perehdyttäminen
Keittiö- ja siivoustyöntekijän valinta, ja myöhemmin tämän työpanoksen muutos sadasta prosentista yhteen työpäivään viikossa
Diakoniatyöntekijän irtisanoutuminen ja viran täyttö, diakonin virkavapaus
Varhaiskasvatuksen ohjaajan irtisanoutuminen ja viran täyttö
Nuorisotyönohjaajan (päiväkerhotyössä) työpanoksen muutos 75 prosentista 50 prosenttiin

Jatkuva rekrytoiminen, perehdyttäminen ja työntekijävajeet kuormittavat koko työyhteisöä ja heijastuvat myös seurakunnan toimintaan.
Myös Siikjärven leirikeskukseen käyttökielto kuormittaa, haastaa ja teettää ylimääräistä työtä niin kiinteistöpuolelle kuin hengellisen työn tekijöille.

Kaiken tämän keskellä on silti tehty paljon hyvää ja tärkeää työtä. Toimintaa ei ole haluttu lopettaa tai perua. Se on vaatinut työntekijöiltä venymistä, ja epätietoisuuden sietämistä. Tuomiokapitulista on havahduttu työyhteisön tilanteeseen, ja sieltä on tarjottu tukea; työnohjausta, rekrytointitukea ja työyhteisöpäivä koko työyhteisölle.

Työntekijäkokouksessa ja Yhteistyötoimikunnassa käydään viikolla 11 keskustelut, mikä työntekijöiden näkökulmasta lisää työhyvinvointia. Miten kuormitusta voisi vähentää. Mitä tukimuotoja tarvitaan. Näiden keskustelujen tulokset tuodaan kokoukseen tiedoksi.

LAVA: Työntekijöiden vaihtuminen ja työssä jaksaminen vaikuttavat siihen, miten lapset ja nuoret löytävät paikkansa seurakunnasta.

ESITYS: Kirkkoneuvosto keskustelee tilanteesta, ja esittää millä tavoin työhyvinvointia voidaan tukea ja lisätä.

PÄÄTÖS: Työhyvinvointia lisätään valmistelutyöryhmän, työntekijöiden kuukausikokouksen ja yhteistyötoimikunnan esitysten mukaisesti, sillä tarkennuksella että etätöihin laaditaan yhteiset pelissäännöt.

Luodaan perehdytyskansio. Perehdytyksestä maksetaan korvaus.
Kaikkien työntekijöiden palkkojen tarkistus.
Vierashuone.

Neuvoston päätösten jakaminen sähköpostitse työntekijöille.
Yhteiset tapaamiset luottamushenkilöiden kanssa.
Pitkän tähtäimen suunnittelua.
Virkavapauksien myöntämiseen tarkempaa ja perustellumpaa harkintaa.
Nuorteniltojen turvallisuus: 2 työntekijää, selvitetään häiriötilanteiden
varalle yhteistyötä vartiontipalvelun kautta.

37 §

SIIKJÄRVEN LEIRIKESKUKSEN TILANNE JA JATKOSUUNNITELMAT

Kirkkoneuvosto päätti 28.2.2024 kokouksessaan, että Kirkkoneuvosto haluaa korjauttaa leirikeskuksen tai rakennuttaa kokonaan uuden päärakennuksen, joten kirkkoneuvosto valtuutti remonttiryhmän pyytämään tarjoukset peruskorjaukseen liittyvistä tarkemmista rakennussuunnitelmista (sähkö, lvi, jne) sekä selvittämään nykyisen leirikeskuksen päärakennusta vastaavan kokoisen uudisrakennuksen kustannusarvion.

Remonttiryhmän kokoontui 5.3.2024, Kokouksessa käsiteltiin jatkotoimenpiteitä, muistio tästä kokouksesta on esityslistan liitteenä nro 7.

Remonttiryhmä kokoontuu 19.3.2024 ja muistio tästä kokouksesta tuodaan kirkkoneuvoston kokoukseen.

LAVA: Päätöksellä ei ole suoraa tai välillistä vaikutusta lapsiin.

ESITYS tp: Kirkkoneuvosto toteaa leirikeskuksen tämänhetkisen tilanteen.

Käsittely: Remonttiryhmä kokoontui 20.3. ja työryhmän muistio palaverista tuotiin kirkkoneuvoston kokoukseen.

MUUTETTU ESITYS tp: Kirkkoneuvosto päättää, että leirikeskus remontoidaan.

Kirkkoneuvosto hyväksyy Koski Consultin Oy:n tarjouksen rakennesuunnittelusta hintaan 6800 eur alv 0 % ja Suunnittelutekniikka Kitula Oy:n tarjouksen sähkösuunnittelusta hintaan 5800 € alv 0 %.

Kirkkoneuvosto valtuuttaa remonttiryhmän pyytämään tarjoukset Lvi -suunnittelusta; Lvi- Ja Energiatekniikka Viander Oy:lta, Lvi-insinööritoimisto Alfa Oy:lta ja Lvi-insinööritoimisto M. Pasuri Oy:lta.

PÄÄTÖS: Esityksen mukainen.

38 §

SOMERON KIRKON KATTOKRUUNUN KUNNOSTUS

Someron kirkon tornin ensimmäisellä tasanteella on ollut pitkään puulaatikko, josta pilkisti kattokruunun osia. Laatikon päällä lappu: Pakattu 12 päivänä elokuuta 1964 Artturi Virta. Syksyllä 2023 kirkon kruunujen huoltokatselmuksessa todettiin, että osat pitäisi ottaa esille. Helmikuussa 2024 kruunun osat tuotiin kirkkosaliin lehterille. Timo Mustamäki tutustui osiin ja jätti siitä huoltotarjouksen:

rungon puhdistustyö, oikaisu ja uusien osien sovitus 4500 €
rungon täydennys, valuja ja kristalleja 1700 €
työn kesto noin 4 viikkoa

arvonlisätön hinta 6200 €
arvonlisävero 24% 1488 €
tarjous yhteensä 7688 €

Kruunun kohtaloa on yritetty selvittää. Pikaisen internethaun perusteella Kirkkonummen Pyhän Mikaelin kirkossa on vastaavan tyyppinen rungotaan ja siitä on tieto, että se on 1860-luvulta. Myös asiantuntija Mustamäki toteaa kruunun edustavan 1800-luvun loppupuolen tyyliä. Kruunu näkyy Christian Ganderupin valokuvissa 1898 lähinnä alttaria.

Oletettavasti kruunu on hankittu uutena kirkkoon sen rakennusvaiheessa 1859. Seurakuntain Keskinäisen Palovakuutusyhtiön kuvassa vuodelta 1931 kruunu on myös paikallaan, mutta v. 1935 remontin loppukatselmuskuvissa paikalla onkin jo toinen kruunu.

Toistaiseksi ei varmuutta ole miksi kruunusta on luovuttu, valtuuston tai korjaustoimikunnan pöytäkirjat eivät valaise asiaa.

Kruunu on 3 kerroksessa ja jokaisessa kerroksessa on 6 armia; haaraa. Ylimmässä on jokaisessa haarassa 1 kynttiläpidike, keskimmaisessa 3 kynttilää haarassa ja alimmassa 4. Yhteensä kruunussa on paikat 48 kynttilälle. Kruunun arvioitu halkaisija n. 150 cm ja korkeus samaa luokkaa. Kruunussa on myös paikat prismoille/kristalleille. Muutamat pronssivalut ovat katkenneet alimmasta ja keskimmaisesta kerroksesta ja kruunun keskiakseli on sahattu poikki. Suurin osa metalliosista on kuitenkin tallessa, vain muutamia kynttiläpidikkeitä ja mansetteja puuttuu. Kristalleja ei laatikossa ollut.

Valokuvat kattokruunusta tuodaan kokoukseen nähtäväksi.

LAVA: Päätöksellä ei ole suoraa tai välillistä vaikutusta lapsiin

ESITYS: Kirkkoneuvosto keskustelelee asiasta, ja päättää sen jälkeen, mitä vanhalle kattokruunulle tehdään.

PÄÄTÖS: Kirkkoneuvosto päätti, että kattokruunua ei tässä kohtaa lähdetä kunnostamaan, vaan seurakunta säilyttää kattokruunun.

39 §
TIEDOKSI TULEVAT ASIAT

ESITYS: Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi:

- 1) kirkkoherran päätöspöytäkirjat
- 2) talouspäällikön päätöspöytäkirjat
- 3) seurakuntapuutarhurin päätöspöytäkirjat
- 4) johtokuntien sekä työryhmien muistiot

PÄÄTÖS: Kirkkoneuvosto merkitsi tiedoksi:

- 1) kirkkoherran päätöspöytäkirjat 19/2024 Vuosiloman myöntäminen, 20-21/2024 Sairausloman myöntäminen
- 2) talouspäällikön päätöspöytäkirjat 8/2024 Ohjelmistohankinta, 9/2024 Vuosiloman myöntäminen, 10/2024 Palvelujen osto/kalustohankinta
- 3) seurakuntapuutarhurin päätöspöytäkirjoja ei ollut
- 4) valmistelutyöryhmän muistio 11.3.2024

40 §
MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Seurakunta viettää tänä vuonna juhlavuotta 575.

Kirkkoneuvoston kokoukset alkavat jatkossa klo 18 ja kahvit klo 17.30 alkaen.

41 §
MUUTOKSENHAKUMENETTELY

ESITYS: Puheenjohtaja antaa oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen pöytäkirjaan liitettävän liitteen mukaisesti.

PÄÄTÖS: Esitys hyväksyttiin. Pöytäkirjan liite nro 5.

42 §
KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

ESITYS: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

PÄÄTÖS: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.38

Someron seurakunta
Kirkkoneuvosto
20.3.2024 § 41

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 29-31, 33, 39-42

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 32, 34-37, 38

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon. Kansalliset kynnyksarvot ilman arvonlisäveroä laskettuna ovat:

Liitetään pöytäkirjaan

- 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150.000 € (rakennusurakat);
- 400.000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300.000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500.000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Someron seurakunta, kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Härkäläntie 1, 31400 Somero

Postiosoite: Härkäläntie 1, 31400 Somero

Sähköposti: somero.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 32, 34-37, 38

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite: **Someron seurakunta, kirkkoneuvosto**

Postiosoite: Härkäläntie 1, 31400 Somero

Sähköposti: somero.seurakunta@evl.fi

Liitetään pöytäkirjaan

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Liitetään pöytäkirjaan

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta- ja yhteystiedot koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**
Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**
Puhelinvaihe: 029 56 43300
Faksi: 029 56 43314
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Liitetään pöytäkirjaan

- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan